

ความ
ที่พร ๐๐๒๓.๓/ว ๒๕๖๖

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๔๐๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมปศุสัตว์ ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๖/๓๓๔๑๗ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐
จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แจ้งว่ากรมปศุสัตว์ได้ทำการประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของแต่ละจังหวัด เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์การปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของจังหวัด และใช้กำหนดแนวทางการผลักดันให้แต่ละจังหวัดได้นำไปขับเคลื่อนสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไป ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งในยุทธศาสตร์ที่ ๓ เรื่องเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์และตัวชี้วัดที่ ๒ ของหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ได้ระบุว่าในพื้นที่จะปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ติดต่อกันเป็นเวลาอย่างน้อย ๒ ปี เป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่จะใช้บ่งชี้ว่าพื้นที่นั้น ๆ เป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวมีส่วนช่วยสนับสนุนให้การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายกรมปศุสัตว์จึงได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่น ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ขึ้นระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยให้ทุกจังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ทุกท้องถิ่นเพื่อเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุก ซึ่งจะใช้ผลการตรวจตัวอย่างประกอบการรับรองให้ท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า จึงขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้ความร่วมมือกับกรมปศุสัตว์ในระดับพื้นที่ ตามความพร้อมและศักยภาพของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่อได้รับการประสาน

จังหวัดแพร่พิจารณาแล้ว เพื่อให้การขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้ความร่วมมือกับกรมปศุสัตว์ในระดับพื้นที่ตามความพร้อมและศักยภาพของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่อได้รับการประสานงาน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับอำเภอขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายไชยดี อมรวรณ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐-๕๔๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๓๐๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 เลขรับ 64879
 วันที่ - 2 พ.ย. 2560
 เวลา.....

ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๖/๓๓ ๕๙๗

กรมปศุสัตว์
 ถนนพญาไท กทม. ๑๐๕๐๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

ตามที่กรมปศุสัตว์ได้ทำการประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของแต่ละจังหวัดเพื่อให้ทราบถึงสถานภาพการปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของจังหวัด และใช้กำหนดแนวทางการผลักดันให้แต่ละจังหวัดได้นำไปขับเคลื่อนสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งในยุทธศาสตร์ที่ ๓ เรื่องการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ และตัวชี้วัดที่ ๒ ของหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ได้ระบุไว้ว่าพื้นที่ที่จะปลอดโรคพิษสุนัขบ้าจะต้องมีการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการและผลตรวจจะต้องไม่พบโรคพิษสุนัขบ้าติดต่อกันเป็นเวลาอย่างน้อย ๒ ปี เป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่จะใช้บ่งชี้ว่าพื้นที่นั้นๆ เป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวมีส่วนช่วยสนับสนุนให้การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย กรมปศุสัตว์จึงได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ขึ้นระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยให้ทุกจังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ทุกท้องถิ่นเพื่อเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุก ซึ่งจะใช้ผลการตรวจตัวอย่างประกอบการรับรองให้ท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้าต่อไป รายละเอียดตามเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการต่อไปด้วย จะขอบคุณมาก

ลตส.
 เลขรับ 3436
 วันที่ - ๒ พ.ย. ๒๕๖๐
 เวลา.....

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภัย สุทธิสังข์)
 อธิบดีกรมปศุสัตว์

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
 เลขรับ 12729
 วันที่ - ๒ พ.ย. ๒๕๖๐
 เวลา.....

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

โทร. ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๔๑๘๑-๒

โทรสาร ๐ ๒๖๕๓ ๔๘๖๓

การชันสูตรโรคพิษสุนัขบ้า

กลุ่มไวรัสวิทยา สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ

วิธีการตรวจวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้าในห้องปฏิบัติการ มี 2 วิธี คือ

1. การตรวจด้วย Fluorescent antibody technique (FAT) เป็นวิธีการตรวจโรคพิษสุนัขบ้าโดยใช้ antibody ต่อเชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้าที่ติดฉลากด้วยสารเรืองแสง Fluorescein isothiocyanate (FITC) จับกับ antigen ของไวรัสโรคพิษสุนัขบ้าจากสมองของสัตว์ที่สงสัยว่าเป็นโรคพิษสุนัขบ้า เกิดปฏิกิริยา antigen-antibody complex เมื่อดูด้วยกล้องจุลทรรศน์จะพบว่าบริเวณที่มีเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้าอยู่จะเป็นจุดเรืองแสงสีเขียว

2. Mouse Inoculation Test (MIT) เป็นการตรวจโดยการฉีดเชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้าเข้าหนูขาว ถ้าสมองสัตว์ที่ส่งตรวจมีเชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้า หนูขาวจะเริ่มแสดงอาการป่วยประมาณวันที่ 5 หลังจากฉีด และตายภายใน 10-14 วัน เก็บตัวอย่างสมองตัวหนูขาว ที่ตายมาตรวจด้วยวิธี FAT เพื่อยืนยันผล ถ้าหนูขาวไม่ตายควรเฝ้าดูอาการเป็นเวลา 21-28 วัน

การเก็บและส่งซากสัตว์เพื่อตรวจวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้า

การเก็บและส่งซากสัตว์เพื่อตรวจวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้าที่ถูกต้องที่สุด นับว่ามีความสำคัญเป็นอันดับแรกต่อการตรวจวินิจฉัยโรค หากส่งซากหรือส่วนหัวของสัตว์ด้วยวิธีที่ไม่ถูกต้อง จะทำให้ผลการตรวจวินิจฉัยผิดพลาดได้ วิธีที่ถูกต้องควรปฏิบัติดังนี้

1. การเก็บตัวอย่าง

- 1) ถ้าเป็นสัตว์เล็ก เช่น แมว กระจง กระจง กระจง กระจง หนู ฯ ส่งได้ทั้งตัว
- 2) ถ้าเป็นสัตว์ใหญ่ เช่น สุนัข สุกร โค กระบือ แพะ แกะ ม้า ฯลฯ ให้ตัดเฉพาะส่วนหัวชนิดท้ายทอย (ระหว่างกระดูกสันหลังและกระดูกคอ) โดย
  - 2.1) ผู้ตัดต้องไม่มีบาดแผลที่มือ
  - 2.2) ใช้มีดคมๆ หรือใบมีดโกนใหม่ๆ
  - 2.3) สวมถุงมือยางที่ป้องกันน้ำได้ ถ้าไม่มีถุงมืออาจใช้ถุงพลาสติกใสสองชั้น ถ้าถุงมือขาดหรือถุงพลาสติกขาดระหว่างตัดหัว ให้ล้างมือด้วยน้ำสะอาดและสบู่หลายๆ ครั้ง
  - 2.4) มีดหรืออุปกรณ์ที่ต้องการเก็บไว้ใช้ครั้งต่อไป ให้ทำลายเชื้อโดยต้มในน้ำเดือดนาน 10 นาที
  - 2.5) ซากสัตว์ ถุงมือ หรือถุงพลาสติกให้ทำลายโดยวิธีเผาหรือฝังลึกอย่างน้อย 50 เซนติเมตร

2. วิธีการส่งตัวอย่าง

- 1) นำตัวสัตว์ หรือหัวสัตว์ใส่ถุงพลาสติกหนาหลายๆ ชั้น รวบปากถุงปิดพับแล้วรัดยางให้แน่น
- 2) ห่อด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์หนาๆ และใส่ถุงพลาสติกกรวบปากถุงปิดพับแล้วรัดยางให้แน่น
- 3) ใส่ถัง กล่องพลาสติก กล่องโฟม กระติกน้ำแข็ง หรือภาชนะโลหะ ใส่ น้ำแข็งรอกันประมาณ 1/4 ของภาชนะ นำห่อตัวสัตว์ หรือหัวสัตว์ใส่ลงไป เทน้ำแข็งกลบหีบให้เต็มพอที่จะปิดฝาภาชนะได้อย่างมิดชิดและแน่น
- 4) ห้ามแช่ในฟอร์มาลินเพราะถ้าน้ำยาเข้าสมองจะทำให้เนื้อสมองแข็งไม่สามารถนำมาตรวจได้
- 5) รีบนำส่งห้องปฏิบัติการตรวจวินิจฉัยโรคที่ใกล้ที่สุดภายใน 24 ชั่วโมง

อ้างอิง: http://www.dtd.go.th/niah/index.php?option=com_content&view=article&id=19:labrabies&catid=3:labdiagnosis&Itemid=99

ชนิดของพื้นที่	เป็นหน่วย	รวมตัวชั่วคราว ๑										รวมตัวชั่วคราว ๒				
		พย-60	ธค-60	มค-61	กพ-61	มีค-61	เมย-61	พค-61	มิย-61	กค-61	กย-61	รวม	พย-61	ธค-61	มค-62	รวม
ปศอ.พังกา	51	5	5	6	6	6	5	6	6	5	6	6	6	6	6	6
ปศอ.ภูมิต	18	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
ปศอ.สุราษฎร์ธานี	137	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	16	16	16
ปศอ.ระนอง	30	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
ปศอ.ชุมพร	78	8	8	8	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
ปศอ.ตรัง	99	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
ปศอ.พัทลุง	73	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
ปศอ.9	445	49	49	49	49	49	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
ปศอ.สงขลา	140	16	15	15	15	15	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
ปศอ.สตูล	41	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
ปศอ.ปัตตานี	113	12	13	12	12	12	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
ปศอ.ยะลา	63	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
ปศอ.นราธิวาส	88	9	9	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
รวมทั้งสิ้น	7,825	866	866	867	869	868	870	871	871	871	374	874	874	874	874	874

เป้าหมายการส่งตัวอย่างและงบประมาณโครงการเฝ้าระวังเชิงรุกรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปี 2561

กลุ่มรวม	โครงการเฝ้าระวังเชิงรุกรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า					
	จำนวนเป้าหมาย	จำนวนเป้าหมาย	เป้าหมายทั้งหมด	ค่าเก็บตัวอย่าง	ค่าศควิทยาศาสตร์	รวมทั้งสิ้น
	หัวสุนัขหรือแมว	หัวสัตว์ชนิดอื่นๆ		*ค่าตอบแทนการเก็บตัวอย่าง (200/คย.)	**ค่าตรวจตัวอย่าง (400/คย.)	
ปศข.1	570	143	713	-	-	-
ปศจ.กรุงเทพฯ	40	10	50	10,000	-	10,000
ปศจ.นนทบุรี	36	9	45	9,000	-	9,000
ปศจ.ปทุมธานี	51	13	64	12,800	-	12,800
ปศจ.อยุธยา	126	31	157	31,400	-	31,400
ปศจ.อ่างทอง	51	13	64	12,800	-	12,800
ปศจ.ลพบุรี	100	25	125	25,000	-	25,000
ปศจ.สิงห์บุรี	33	8	41	8,200	-	8,200
ปศจ.ชัยนาท	47	12	59	11,800	-	11,800
ปศจ.สระบุรี	86	22	108	21,600	-	21,600
ปศข.2	498	125	623	-	-	-
ปศจ.สมุทรปราการ	38	10	48	9,600	-	9,600
ปศจ.ชลบุรี	78	19	97	19,400	-	19,400
ปศจ.ระยอง	54	13	67	13,400	-	13,400
ปศจ.จันทบุรี	65	16	81	16,200	-	16,200
ปศจ.ตราด	34	9	43	8,600	-	8,600
ปศจ.ฉะเชิงเทรา	86	22	108	21,600	-	21,600
ปศจ.ปราจีนบุรี	55	14	69	13,800	-	13,800
ปศจ.นครนายก	36	9	45	9,000	-	9,000
ปศจ.สระแก้ว	52	13	65	13,000	-	13,000
ปศข.3	1,167	292	1,459	-	-	-
ปศจ.นครราชสีมา	266	67	333	66,600	-	66,600
ปศจ.บุรีรัมย์	166	42	208	41,600	-	41,600
ปศจ.สุรินทร์	138	34	172	34,400	-	34,400
ปศจ.ศรีสะเกษ	173	43	216	43,200	-	43,200
ปศจ.อุบลราชธานี	190	48	238	47,600	-	47,600
ปศจ.ยโสธร	70	17	87	17,400	-	17,400
ปศจ.ชัยภูมิ	114	28	142	28,400	-	28,400
ปศจ.อำนาจเจริญ	50	13	63	12,600	-	12,600
ปศข.4	1,190	298	1,488	-	-	-
ปศจ.หนองบัวลำภู	54	13	67	13,400	-	13,400
ปศจ.ขอนแก่น	179	45	224	44,800	-	44,800
ปศจ.อุดรธานี	144	36	180	36,000	-	36,000
ปศจ.เลย	80	20	100	20,000	-	20,000
ปศจ.หนองคาย	54	13	67	13,400	-	13,400
ปศจ.มหาสารคาม	114	28	142	28,400	-	28,400

หน่วยงาน	โครงการเฝ้าระวังเชิงรุกบริเวณท้องถนนปลอดโรคพิษสุนัขบ้า					
	จำนวน เป้าหมาย หัวสุนัขหรือแมว	จำนวน เป้าหมาย หัวสัตว์ชนิดอื่นๆ	เป้าหมาย ทั้งหมด	ค่าเก็บตัวอย่าง	ค่าวัสดุวิทยาศาสตร์	รวมทั้งสิ้น
				*ค่าตอบแทนการเก็บตัวอย่าง (200/ตย.)	**ค่าตรวจตัวอย่าง (400/ตย.)	
ปศจ.กาฬสินธุ์	120	30	150	30,000	-	30,000
ปศจ.สกลนคร	112	28	140	28,000	-	28,000
ปศจ.นครพนม	82	21	103	20,600	-	20,600
ปศจ.มุกดาหาร	43	11	54	10,800	-	10,800
ปศจ.บึงกาฬ	47	12	59	11,800	-	11,800
ปศจ.ร้อยเอ็ด	162	40	202	40,400	-	40,400
ปศข.5	654	162	815	-	-	-
ปศจ.เชียงใหม่	168	42	210	42,000	-	42,000
ปศจ.ลำพูน	46	11	57	11,400	-	11,400
ปศจ.ลำปาง	83	20	103	20,600	-	20,600
ปศจ.แพร่	66	17	83	16,600	-	16,600
ปศจ.น่าน	79	20	99	19,800	-	19,800
ปศจ.พะเยา	57	14	71	14,200	-	14,200
ปศจ.เชียงราย	115	28	143	28,600	-	28,600
ปศจ.แม่ฮ่องสอน	39	10	49	9,800	-	9,800
ปศข.6	689	172	861	-	-	-
ปศจ.อุดรดิตถ์	63	16	79	15,800	-	15,800
ปศจ.นครสวรรค์	114	28	142	28,400	-	28,400
ปศจ.อุทัยธานี	50	13	63	12,600	-	12,600
ปศจ.กำแพงเพชร	71	18	89	17,800	-	17,800
ปศจ.ตาก	54	14	68	13,600	-	13,600
ปศจ.สุโขทัย	72	18	90	18,000	-	18,000
ปศจ.พิษณุโลก	82	20	102	20,400	-	20,400
ปศจ.พิจิตร	81	20	101	20,200	-	20,200
ปศจ.เพชรบูรณ์	102	25	127	25,400	-	25,400
ปศข.7	552	138	690	-	-	-
ปศจ.ราชบุรี	89	22	111	22,200	-	22,200
ปศจ.กาญจนบุรี	97	24	121	24,200	-	24,200
ปศจ.นครปฐม	93	23	116	23,200	-	23,200
ปศจ.สมุทรสาคร	30	7	37	7,400	-	7,400
ปศจ.สมุทรสงคราม	28	7	35	7,000	-	7,000
ปศจ.เพชรบุรี	67	17	84	16,800	-	16,800
ปศจ.ประจวบคีรีขันธ์	48	12	60	12,000	-	12,000
ปศจ.สุพรรณบุรี	101	25	126	25,200	-	25,200
ปศข.8	585	146	731	-	-	-
ปศจ.นครศรีธรรมราช	147	37	184	36,800	-	36,800
ปศจ.กระบี่	49	12	61	12,200	-	12,200
ปศจ.พังงา	41	10	51	10,200	-	10,200

หน่วยงาน	โครงการเฝ้าระวังเชิงรุกรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า						
	จำนวน เป้าหมาย หัวสุนัขหรือแมว	จำนวน เป้าหมาย หัวสัตว์ชนิดอื่นๆ	เป้าหมาย ทั้งหมด	ค่าเก็บตัวอย่าง	ค่าวัสดุวิทยาศาสตร์	รวมทั้งสิ้น	
				*ค่าตอบแทนการเก็บตัวอย่าง (200/ตย.)	**ค่าตรวจตัวอย่าง (400/ตย.)		
ปศจ.ภูเก็ต	14	4	18	3,600	-	3,600	
ปศจ.สุราษฎร์ธานี	110	27	137	27,400	-	27,400	
ปศจ.ระนอง	24	6	30	6,000	-	6,000	
ปศจ.ชุมพร	62	16	78	15,600	-	15,600	
ปศจ.ตรัง	79	20	99	19,800	-	19,800	
ปศจ.พัทลุง	58	15	73	14,600	-	14,600	
ปศข.9	356	89	445	-	-	-	
ปศจ.สงขลา	112	28	140	28,000	-	28,000	
ปศจ.สตูล	33	8	41	8,200	-	8,200	
ปศจ.ปัตตานี	90	23	113	22,600	-	22,600	
ปศจ.ยะลา	50	13	63	12,600	-	12,600	
ปศจ.นราธิวาส	70	18	88	17,600	-	17,600	
ห้องปฏิบัติการ	6,262	1,565	7,825	-	-	-	
สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ	570	143	713	-	285,200	285,200	
ศวพ.ภาคตะวันออก จ.ชลบุรี	498	125	623	-	249,200	249,200	
ศวพ.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(ตอนล่าง) จ.สุรินทร์	1,167	292	1,459	-	583,600	583,600	
ศวพ.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(ตอนบน) จ.ขอนแก่น	1,190	298	1,488	-	595,200	595,200	
ศวพ.ภาคเหนือ(ตอนบน) จ.ลำปาง	654	163	815	-	326,000	326,000	
ศวพ.ภาคเหนือ(ตอนล่าง) จ.พิษณุ	689	172	861	-	344,400	344,400	
ศวพ.ภาคตะวันตก จ.ราชบุรี	552	138	690	-	276,000	276,000	
ศวพ.ภาคใต้ จ.นครศรีธรรมราช	941	235	1,176	-	470,400	470,400	
รวมทั้งสิ้น	6,262	1,565	7,825	1,565,000	3,130,000	4,695,000	

* ค่าเก็บตัวอย่าง หมายถึงค่าเดินทางในการเก็บตัวอย่าง เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ

** ค่าตรวจตัวอย่าง หมายถึง ค่าวัสดุวิทยาศาสตร์ในการตรวจตัวอย่าง

โครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่กรมปศุสัตว์ กรมควบคุมโรค กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำแผนยุทธศาสตร์การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปภายในปี.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทในการป้องกัน ควบคุม และกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย ซึ่งภายใต้แผนดังกล่าวได้กำหนดกลยุทธ์และตัวชี้วัดเอาไว้เพื่อเป็นแนวทางให้แต่ละหน่วยงานได้นำไปดำเนินการตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าประสงค์ร่วมกันคือไม่ให้มีคนและสัตว์เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าอย่างยั่งยืน รวมทั้งได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า (Rabies Free Area) เพื่อให้แต่ละจังหวัดได้นำไปเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนสร้างพื้นที่ปลอดโรคในระดับพื้นที่

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐ กรมปศุสัตว์ได้ทำการประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของแต่ละจังหวัดเพื่อให้ทราบถึงสถานภาพการปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของจังหวัดว่าอยู่ที่ระดับใดจากทั้ง ๔ ระดับ คือ ระดับปลอดโรค ระดับ A ระดับ B และระดับ C ซึ่งจากผลการประเมินดังกล่าวทำให้ทราบข้อมูลเบื้องต้นที่จะผลักดันให้แต่ละจังหวัดได้นำไปใช้ขับเคลื่อนสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ฯซึ่งในยุทธศาสตร์ที่ ๓ เรื่องการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ และตัวชี้วัดที่ ๒ ของหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ได้ระบุไว้ว่าทุกพื้นที่ที่ผลการประเมินเป็นพื้นที่ระดับ A จะต้องมีการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการและผลตรวจจะต้องไม่พบโรคพิษสุนัขบ้าติดต่อกันเป็นเวลาอย่างน้อย ๒ ปี เป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่จะใช้บ่งชี้ว่าพื้นที่นั้นๆ เป็นพื้นที่ปลอดโรค ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวมีส่วนช่วยสนับสนุนให้การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย กรมปศุสัตว์จึงได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐ ซึ่งดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในท้องถิ่น เพื่อเฝ้าระวังโรคและใช้ข้อมูลผลการตรวจตัวอย่างดังกล่าวประกอบการพิจารณารับรองให้ท้องถิ่นเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้านั้น

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ นี้ กรมปศุสัตว์ได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้าต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา โดยการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ทุกท้องถิ่นในทุกจังหวัด เพื่อความครอบคลุมในการค้นหาโรคพิษสุนัขบ้าได้ในทุกท้องถิ่น เป็นการเพิ่มศักยภาพในการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนยุทธศาสตร์ในการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าหมดจากประเทศไทยปี ๒๕๖๓ ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุก เป็นการประเมินสถานภาพโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ต่างๆ และนอกจากนี้ข้อมูลผลการตรวจตัวอย่างจากการเฝ้าระวังเชิงรุกนี้สามารถใช้เป็นหลักฐานการประกอบการขอรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้าอีกด้วย

๓. เป้าหมาย

เก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ทุกท้องถิ่นทั่วประเทศ (ยกเว้น อบจ.) ตามข้อมูลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น <http://www.dla.go.th> ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ จำนวนทั้งสิ้น ๗,๘๒๕ ตัวอย่าง

๔. ระยะเวลาในการดำเนินการ

ระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

๕. แนวทางการดำเนินการ

๕.๑ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

๑) ศึกษาโครงการ และวางแผนการดำเนินการเก็บตัวอย่างตามแผนระยะเวลาในการเก็บตัวอย่างตามเอกสารแนบที่ ๑ และ ๒

๒) ชี้แจงการแนวทางการดำเนินงานตามโครงการให้กับปศุสัตว์อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการฯ

๓) ประสาน กำกับ ติดตามและให้ความช่วยเหลือการดำเนินงานของสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

๔) การเก็บและส่งตัวอย่าง ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

๔.๑) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอประสานการดำเนินงานร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ท้องถิ่นเป้าหมาย เช่น เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น สถานพยาบาลสัตว์ เครือข่ายเฝ้าระวังโรคอื่นๆในพื้นที่ เพื่อขอความร่วมมือในการเฝ้าระวังโรค ประชาสัมพันธ์ และประสานการเก็บตัวอย่างกับเจ้าหน้าที่ผู้เก็บตัวอย่างจากสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

๔.๒) สำนักงานปศุสัตว์อำเภออบรมชี้แจงวิธีการเก็บตัวอย่างที่ถูกต้อง (เอกสารแนบ ๓) ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้อง

๔.๓) ชนิดสัตว์ที่เก็บตัวอย่างให้พิจารณาเก็บตัวอย่างสัตว์ที่มีโอกาสที่จะเป็นโรคพิษสุนัขบ้า เช่น สัตว์ที่แสดงอาการของโรค สัตว์ที่กัดคน สัตว์ที่ตายโดยไม่ทราบสาเหตุ สัตว์ที่ตายตามท้องถนน และสัตว์ที่อยู่บริเวณเดียวกับสัตว์ที่ป่วยเป็นโรค โดยให้เก็บตัวอย่างดังนี้ (เอกสารแนบที่ ๑)

๔.๓.๑) ตัวอย่างสุนัขและแมวรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนตัวอย่างเป้าหมาย

๔.๓.๒) ตัวอย่างสัตว์เลี้ยงสุกตัวนมชนิดอื่นๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของจำนวนตัวอย่างเป้าหมาย

๔.๔) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหรือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดส่งตัวอย่างไปยังสถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติและศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ๗ แห่ง

๔.๕) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหรือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบันทึกข้อมูลการส่งตัวอย่างลงใน

- ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า (Thai Rabies Net: www.thairabies.net/trn) โดยให้ระบบวัตถุประสงค์การส่งตัวอย่างเป็น ตัวอย่างกรณีเฝ้าระวังโรคเชิงรุก (รับรองสถานภาพปลอดโรคพิษสุนัขบ้า)
- ระบบ e-Operation โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบ และหากทราบผลการตรวจวินิจฉัยให้ทำการบันทึกข้อมูลผลตรวจลงในระบบด้วย

๔.๖) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินของสำนักงาน ปศุสัตว์อำเภอ ได้แก่ ใบส่งตัวอย่าง ใบตอบผล ฐานข้อมูลในระบบ Thai rabies net และระบบ e-Operation เพื่อเก็บเป็นหลักฐานความถูกต้องของการเบิกจ่ายงบประมาณ

๔.๗) จำนวนเป้าหมายของโครงเฝ้าระวังเชิงรุกมีผลต่อคะแนนตัวชี้วัด โดยพิจารณาผลการดำเนินงานในฐานข้อมูลระบบ Thai rabies net ทั้ง ๒ รอบของตัวชี้วัด

๕) การสอบสวนโรค

๕.๑) กรณีที่พบผลบวกให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการสอบสวนโรคทางระบาดวิทยาและดำเนินการควบคุมโรคตามมาตรการที่กรมปศุสัตว์ได้สั่งการไปแล้ว

๕.๒) รายงานผลการสอบสวนโรคทุกตัวอย่างที่พบผลบวกทางระบบ Thai Rabies Net

๕.๒ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติและศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค

๑) ดำเนินการตรวจตัวอย่างตามเป้าหมายที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดส่งให้ ซึ่งวางแผนการตรวจตัวอย่างตามเป้าหมายตามแผนระยะเวลาในเอกสารแนบที่ ๑ และ ๒

๒) ตอบผลการตรวจตัวอย่างทุกตัวอย่างทางระบบ Thai Rabies Net (ให้ตอบเฉพาะผลการตรวจ ส่วนรายละเอียดตัวอย่างให้สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหรือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดซึ่งเป็นผู้ส่งตัวอย่างเป็นผู้ลงข้อมูลในระบบ Thai Rabies Net)

๕.๓ สำนักงานปศุสัตว์เขต

๑) ตรวจสอบเป้าหมายของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบเพื่อกำกับ ติดตาม เร่งรัดให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบสามารถดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งสามารถเก็บตัวอย่างตามชนิดตัวอย่าง และระยะเวลาที่ระบุในเอกสารแนบที่ ๑ และ ๒

๒) กรณีสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายให้ลงพื้นที่ เพื่อประเมินสถานการณ์ และร่วมหาแนวทางให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

๒) สรุปและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเป็นภาพรวมของเขตโดยใช้ข้อมูลจากระบบ Thai Rabies Net

๓) รายงานกรมปศุสัตว์ทาง email: dcontrol6@dld.go.th ภายในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑

๕.๔ สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

๑) วางแผน จัดทำโครงการ โดยกำหนดจำนวนเป้าหมายในการสุ่มเก็บตัวอย่างเพื่อการรับรองสถานะ จำนวนท้องถิ่นละ ๑ ตัวอย่าง และแจ้งไปยังทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒) ประชุมชี้แจงผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนเริ่มโครงการฯ เช่น สำนักงานปศุสัตว์เขต สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค เป็นต้น

๓) จัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเพื่อใช้ในการเก็บตัวอย่าง ตามเป้าหมายที่แนบในเอกสารแนบที่ ๑

๔) จัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงานปศุสัตว์เขตเพื่อใช้ในการดำเนินการกำกับติดตามผลการดำเนินงานของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดให้ได้ตามเป้าหมาย

๕) กำกับติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์เขต และห้องปฏิบัติการ

๖) สรุปและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเป็นภาพรวมทั้งประเทศเสนอกรมปศุสัตว์

๖. งบประมาณ

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์สนับสนุนงบประมาณให้แก่สำนักงานปศุสัตว์เขต สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติและศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค รวมเงินงบประมาณทั้งสิ้น ๔,๖๙๕,๐๐๐ บาท ดังนี้

๖.๑ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

- ค่าเก็บตัวอย่างในการส่งซากเพื่อชันสูตรโรคพิษสุนัขบ้า ตัวอย่างละ ๒๐๐ บาท รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑,๕๖๕,๐๐๐ บาท

๖.๒ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ / ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค

- ค่าตรวจตัวอย่างละ ๔๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓,๑๓๐,๐๐๐ บาท

๗. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

๗.๒ หน่วยงานดำเนินการตามโครงการฯ

๑) สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ - ๙

๒) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ๗๗ จังหวัด

๓) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอทุกอำเภอ

๗.๓ หน่วยงานร่วมดำเนินการ/ประสานงานระดับพื้นที่

๑) เทศบาล/อบต./องค์การบริหารส่วนจังหวัด/เมืองพัทยา

๒) สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑-๑๒

- ๓) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
- ๔) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ
- ๕) สถานีอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)

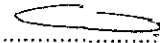
๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ท้องถิ่นเป้าหมายมีข้อมูลการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ประกอบการรับรองสถานภาพปลอดโรคพิษสุนัขบ้าต่อไป

ลงชื่อ .... ผู้เสนอโครงการ

(นายวิริยะ แก้วทอง)

ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

ลงชื่อ .... ผู้อนุมัติโครงการ

(นายอภิรักษ์ สุทธิสังข์)

อธิบดีกรมปศุสัตว์